עשרה יוחסין פרק רביעי קידושין עט.

שניהם נותנים גט ואם רצו אחד נותן גט ואחד כונם [ז]וכן [א]האשה שנתנה רשות לשלוחה לקדשה והלכה וקדשה את עצמה אם שלה קדמו קדושיה קידושין ואם של שלוחה קדמו קידושיו קידושין ואם אינן יודעין שניהם נותנים לה גט ואם רצו אחד נותן לה גט ואחד כונם:

גמ' וצריכא דאי אשמעינן גבי דידיה משום דגברא קים ליה ביוחסין אבל איתתא דלא קים לה ביוחסין אימא לא ניהוו קידושיה קידושין ואי אשמעינן גבי דידה משום דאיתתא דייקא ומינסבא אבל איהו אימא לא איכפת ליה צריכא איתמר קידשה אביה בדרך וקידשה עצמה בעיר והרי היא בוגרת רב אמר [ב]הרי היא בוגרת לפנינו ושמואל אמר חיישינן לקידושי שניהם אימת אילימא בתוך ששה בהא נימא רב הרי היא בוגרת לפנינו [ג]השתא הוא דבגרה אלא לאחר ששה בהא נימא שמואל חיישינן לקידושי שניהם [ד]והא אמר שמואל [ה]אין בין נערות לבגרות אלא ששה חדשים בלבד לא צריכא דקדיש בההוא יומא דמשלים ששה רב אמר הרי היא בוגרת לפנינו מדהשתא בוגרת בצפרא נמי בוגרת ושמואל אמר השתא הוא דאייתי סימנים ושמואל מאי שנא ממקוה [ו]דתנן [ז]המקוה שנמדד ונמצא חסר כל טהרות שנעשו על גביו למפרע בין ברשות היחיד בין ברשות הרבים טמאות שאני התם דאיכא למימר העמד טמא על חזקתו ואימר לא טבל אדרבה העמד מקוה על חזקתו ואימר לא חסר הרי חסר לפניך הכא נמי הרי בוגרת לפניך השתא הוא דבגרה התם נמי השתא הוא דחסר התם תרתי לריעותא הכא חדא לריעותא ושמואל מאי שנא מחבית [ח]דתניא [ט]היה בודק את החבית להפריש עליה תרומה והולך ואחר כך נמצאת חומץ כל ג' ימים ודאי מיכן ואילך ספק ורמינן חבית אמקוה מ"ש דהכא ודאי ומ"ש דהכא ספק ואמר רב חנינא מסוריא מאן תנא חבית רבי שמעון היא דגבי מקוה נמי ספיקא משוי[י] דתניא [יא]כל טהרות שנעשו על גביו למפרע בין ברשות היחיד בין ברשות הרבים טמאות ורבי שמעון אומר ברשות הרבים טהורות ברשות היחיד תולין אבל לרבנן טבל למפרע שאני התם דאיכא למימר העמד טבל על חזקתו ואימר לא ניתקן אדרבה העמד יין על חזקתו ואימר לא החמיץ הרי החמיץ לפניך הכא נמי הרי היא בוגרת לפנינו השתא הוא דבגרה [יב](הכא) נמי השתא הוא דאחמיץ התם תרתי לריעותא הכא חדא לריעותא הוא דאיכא נימא כתנאי מי

גמ' משום דגברא קים ליה ביוחסין. וכמאן מיוחסת[א] קידשה לו וביטל את השליח אבל איתתא דלא קים לה ביוחסין אימא אע"ג דקידשה עצמה לא ביטלה את השליח ולא סמכה על קידושיה דסברה דילמא שליח משכח מיוחס מזה: לא איכפת ליה. בגמו אם תנשא למיוחס כל דהו ולא בטליה לשליחות דשליח ואפילו מקדשה לגרוש והא דקדיש קדשה סבר דילמא לא משכח אבל אי משכח לא בטליה: וקידשה היא [ב]בעיר. בו ביום: והרי היא בוגרת. נדקנוה לדעת אם יגלה מרשות האב להיות קדושיה קידושין ומצאנוה בוגרת בו ביום: הרי בוגרת לפנינו. וקדושיה קידושין ולא של אביה: חיישינן לקידושי שניהם. שמא כשקידשה האב נערה היתה וקדמו קידושיו: אי נימא כתוך ששה. חדשים שבין נערות לבגרות דאמרינן אין בין נערות לבגרות אלא ששה חדשים בלבד. [ג]כשהיתה שימני נערות אינה שוהה להיות בוגרת אלא ששה חדשים ופעמים שהיא ממהרת לבגור וקימנינה ניכרים בדדיה כדתנן במס' נדה (דף מז.) פגה בוחל וגמל: בהא אמר רב הרי בוגרת לפנינו. הא כל אותן ששה חדשים בחזקת נערה היא עד שנכיר בסימני בגרותה וכי נדקנוה בפניה ואיתתא בוגרת מי איתמר [ד]לפרא נמי בוגרת היא ודילמא השתא הוא דבגרה: אלא לאחר ששה. חדשים והא דאמר משמעלו לה ששה חדשים בגרה לה: וכי קימא ליה דליכא הא עפי איכא הא אלא בלבד קאמר לא גרס[ה]. דמהיכא מיסק אדעתין למימר הכי מי קאמר אין בין נערות לבגרות פחות משלשה חדשים: דקדיש ביומא דמשלים שיה. אביה בבוקר והיא בערב והיום הזה היא בחזקת שתבגר: מדהשתא בוגרת בצפרא נמי בוגרת. שכל היום היא בחזקת שתבגר: על גביו. בכליס שהטביל בו: בין שהוא ברשות היחיד. שספק טומאה טמא בו: בין שנעשו ברה"ר. שספק טומאה טהור בו: טמאות. דלמא ספק הוא אלא ודאי אלמא אמרינן כשעת מציאתן מחזקינן ליה מעיקרא הכא נמי נימא מדהשתא בוגרת בצפרא נמי בוגרת שכל היום היא בחזקת שתבגר: תרתי לריעותא. טמא על חזקתו והרי חסר לפניך: הכא. בגי קידושי האב חדא לריעותא הוא דאיכא הרי בוגרת לפנינו אבל אם בתת לומר העמד אשה על חזקתה יומא דמשלם שית ולא חזקת בגרות ולא חזקת נערות אית בה שהיום היא בודק את החבית. תמיד שלא תתמין והיום אותה החבית להיות מפרש עליה והולך כלומר להיות סומך עליה בספרשא תרומותיו כשבא לשתות מאה לוגין טבל במקום אחר אומר הרי שני לוגין בחבית פלוגית תרומה על מאה לוגין הללו וכן עושה תדיר ואח"כ נמצאת חומץ ואין ידוע מאימתי החמילה וכל תרומה שסמך עליה משהחמילה לא תיקן דקסבר יין וחומץ שני מינין הן: כל ג' ימים ודאי גרסינן. ולא גרסינן הרשאים. אמורלי פליגי בה בב"ב (דף לו.) איכא למ"ד כל ג' ימים הרשאים שאחר הבדיקה שבדקה ומצאה יין הרי היא בחזקת יין ודאי וכל הבאים תרומתן בה באותן ג' ימים מתוקנים הן מכאן ואילך ספק והוא תרומה ליאסר לזרים ויחזור ויתרום דשמא כבר החמילה ולא היתה תרומה ואיכא למ"ד כל ג' ימים שלפני בדיקה זו האחרונה שמצאה חומץ הרי היא בחזקת ודאי חומץ ואם עשאה באותן ג' ימים תרומה על מקום אחר אינה תרומה ומותרת לזרים אם יתקנה מטבלה דלא הוי חומץ גמור בפחות מג' ימים חו שנמצאת חומץ [ו]בידוע שלשה ימים יש שנתקלקלה: מכאן ואילך. מג' ולמפרע ספק והוי תרומה ליאסר לזרים ויחזור ויתרום: מ"ש. גבי מקוה דמחזקינן ליה בחסר משעה ראשונה שהנמנהו בחזקת שלם דקתני כל טהרות שנעשו על גביו אפילו ברשות הרבים טמאות אלמא לאו ספק הוא דאי ספק הוא הוה ליה למימר ברה"ר טהורות והאי מקוה על כרחך בתחילתו השלימוהו באלבעים סאה וקא מחזקינן ליה מהאי שעתא בחזקת חסר ודאי: ומאי שנא. גבי חבית דקתני מכאן ולהלן ספק ולא אמרינן משעתא קמייתא דגה (דף ג.) דלא דמי לספק סוטה דהתם יש רגלים לדבר: עכל למפרע. זה שניתקן על ידי חבית זו דאמרינן מדהשתא החמיץ מעיקרא נמי חומץ וה"ל נימא מדהשתא בוגרת בצפרא נמי בוגרת: נימא כתנאי. הא דרב ושמואל: מי

מסורת הש"ס

א) לעיל עט:, ב) נדה סה. כתובות לט:, ג) ניטין לא: נדה כ: מקואות פרק ב מ"ב, ד) כ"ב ע. נדה כ: [תוספתא תרומות פ"ד ה"ח], ה) [כתו"י טוסף: לה. וכ"ה בנדה], ו) [תוספתא מקואות פ"ח ה"ז], ז) ל"ל בתס, ח) [נרס"י שבר"ף טוסף את עצמה], ט) [נרין: כלומר דמסהבילתה], י) [נרס"י ר"ש: דמצפרא], כ) [ע' תוס' נדה סה. ד"ה וכ"ה כי מייבפים הגרסא וכן גירסת הרי"ף והרא"ש], ל) [בתפי"ר: ניטו ע"כ שלשה], מ) [בתפי"ר: דסולקן], נ) [וס"ע תוס' נדה כ ע"ב ד"ה הסתא], ס) [נל"ל אבל אם הם].

מוסף רש"י

אין בין נערות לבגרות אלא ששה חדשים בלבד. משתניא שתי שערות הויא נערה כאתן שתנית משתים עשרה שנה והלאה ומשתמיאים עד שתגדור שה חדשים ומו לא (כתובות לט.). מקרה שנמדד. שהיה בחזקת שלם ונמדד לאחר זמן ומצא חסר (ניטין לא.). כל טהרות שנעשו על גביו. כל מריחות וטהרות שנשתמשו בהן בכלים, ואנשים שטבלו מטומאתן באותו מקום מטולם (שם). טהרות שנשתמשו בכלים שטבלו בו (נדה ב.). בין ברשות היחיד. כין שהמקוה ברשות היחיד, דקי"ל ספק טומאה ברשות היחיד ספיקו טמא (ניטין לא.). בין ברשות הרבים. כין שהמקוה עומד ברשות הרבים, דקי"ל ספק טומאה ברה"ר ספיקו טהור, הכל עמא, דלאו ספק הוא אלא ודאי כדמפרש עמא לקמן בגמרא (נדה ב.) דכי אמרינן ספק טומאה ברה"ר טהור הייט ספק נגע ספק לא נגע, דאיכא למימר לא נגע, אבל אם אביה עמא ודאי ואתה בא לטהרו בטבילת ספק, אל תטהרו מספק (ניטין לא.). היה בודק את החבית. טועמה אם היא בחזקה אלא החמילה (נדה ב.). נמל הימנה מעט והפרים ממנו תרומה ומעבר ושתה הימנו ידע אם היין הטיבר בחבית טוב ושתה או ימכר משאר חביותיו מידי יום יום ויפרים מזה החבית לתרומה ולמעבדות תמתיקן, היום מפרים מעט לפי מה שימכר משאר חביותיו ולמחר מעט ואומר הרי תרומה ומעבר של בא שאני מוכר ושותה באותה חבית ולפיכך נודע, דאין מפרישין מן החומץ על היין דשני מינין הן אלינא דרבי בפרק המוכר את הספינה (פד:) אבל נדנון לגמרא לון מפרישין ואם עשה עשוי (רשב"ם ב"ב צו.) להיות מפריש עליה. כלומר להיות סומך עליה ויהולך ושותה שאר חביות ומתן עיניו בזה להפרים ממנה עליהם לאחר זמן, שהתרומה נעלמת מהחבית (נדה ב.). ואחר כך נמצאת חומץ. לשון חודש אי כי חדשים (רשב"ם ב"ב שם). כל ג' ימים ודאי. פלוגתא דר' יוחנן ור' יהושע בן לוי בב"ב בפ' המוכר פירות (לו.) ר' יוחנן אומר כל ג' ימים לאחר בדיקה ראשונה שנמצאה בחזקתה ודאי יין ואם אמר כתוך ג' ימים הרי זו תרומה על אלו הקמוצים לה טלם מתוקנת, מכאן ואילך ספק ותרומה היא ויחזור ויתרום, וריב"ל אומר כל ג' ימים קודם בדיקה ראשונה שנמצאת חומץ ודאי חומץ, דכיון דעכשיו חומץ גמור היא ודאי אין פחות מג' ימים שהתחיל להחמיץ, ואם עשאו כתוך אותן ג' ימים תרומה כל מקום אחר טיט תרומה מלינא דרבי דאמר בהמוכר את הספינה (פד:) יין וחומץ הן מינין הן, דאי לדבנן הא ק"ל תרס מן הרשה על היפה תרתיתו תרומה, מכאן ואילך למפרע ספק והוא זו תרומה ויחזור ויתרום, אלמא כיון דאמר רבי יוחנן דאמרינן דמפרע לפרע (נדה ב.). ורמינן חבית אמקוה. היא דרבי שמעון דתרי לריעותא (שם). מאי שנא. דמקוה דמחזקינן למפרע שומאה ודאי ומאי שנא בחבית דקאמר ספק (שם).

ע"ן משפט
נר מצוה

צ א מי' פ"ט מהלכות אישות הלכה ד סמג עשין מח טור"מ אה"ע סימן לו סעיף ז:
צא ב (מי' פ"ג מה הל' יב) (עי' מ"מ וכ"מ) סמג שם טוש"ע אה"ע סימן לו סעיף ה:
ג (טוש"ע שם סעי' ו):
צב ד מי' שם פ"ב הל' כ שו"ע י"ד סימן רלד סעי' ג נהג"ה:
צג ה מי' פ"ט מהלכות מקואות הל' ו שו"ע י"ד סימן רא סעיף עח:
צד ו מי' פ"ה מהל' תרומות הלכה כד:

הגהות הגר"א
רנשבורג

א) ש"ל ד"ה משום הגגרת ס' מיוחסת ל"ל מיוחס זה וכ"ה בלשון הרע"ב ממשניות:

מוסף תוספות

א. ובלא קידשה עצמה כלל. תר"ם. **ב.** ואיכא תרתי לריעותא וכו'. ולקמן מדה דאי איכא תרתי לריעותא לא חייישינן כמו גבי מקוה וחבית. שם. **ג.** דתומרא דאתי לידי קולא הוא ששורפין תרומה וקדשים. תוס' טוך. **ד.** בתוס' טוך ורשב"ל תירצו: וגבי חבית נמי אתי לידי קולא דאימר נתקן ואתי לאפרושי מן החיוב על הפטור.

תוס' ר"י הזקן

נותנים גט. אם באת להנשא לאחר. **ואם רצו** וכו'. ומיירי שהם רחוקים. **ס)** אבל הם קרובים כגון שני אחים או אב ובנו (מאי) שניהם נותנים גט. **נמ'.** בעיר. בו ביום. והרי היא בוגרת. פריש בדקנוה מיד לדעת אם היא בדשות עצמה לקבל קדושיה ומצאנוה בוגרת. הרי בוגרת לפנינו. (ואין קדושיה) (וקדושיה) קדושין האין חוששין לקדושי אביה. אימת וכו'. כלומר האי הרי היא בוגרת דקאמרת ר"ל שבדקונה עתה שהביאה סימני בגרות וקסברי תרוייהו דהאי איזו סימניה דתנן פרק יוצא דופן (נדה מז. א) אצמל קאי וסימני בגרות קאמר כלומר איזהו אות הבגרות. באיזה זמן נעשו קדושין אלו ובדקונה והביאה סימני בגרות. אלימא בתוך ר' חדשים. שכין נערות לבגרות. בהא קאמר רב וכו'. כדפרשנא לעיל לפי"ש.

מסורת הגר"א

ז) [ע"ל ע"ב ד"ה הסתא]. **ח)** [נל"ל אבל אם הם].

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com